

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/49/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6320010360
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6320010360.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Adriány Považanovej a JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. na verejnom zasadnutí konanom dňa 02. júna 2021, v trestnej veci obžalovaného U. X. za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b) Tr. zák. a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Brezno zo dňa 01.03.2021, sp. zn. 6T/31/2020 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. u obžalovaného U. X., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom C., A. XX, t.č. v W. M. nad N. podľa § 44 Tr. zák. u p ú š ť a od uloženia ďalšieho trestu, vzhľadom na rozsudok X. súdu Brezno zo dňa 18.10.2017, sp.zn. 1T/110/2017, právoplatný dňa 20.10.2017, ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, nakoľko pokladá uvedený trest na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovaného za dostatočný.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný U. X. uznaný za vinného v bode 1) z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b) Tr. zák. (§ 138 písm. b/, j/ Tr. zák.) a v bode 2) z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

X) v období od XX. XX. XXXX do XX. XX. XXXX v mieste svojho trvalého bydliska v C., ul. A. č. XX a na ďalších miestach, kde sa zdržiaval, si pravidelne neplnil vyživovaciu povinnosť, ktorá mu bola určená rozsudkom X. súdu v C. č. k. XP/XX/XXXX-XX zo dňa XX. XX. 2015, právoplatným dňa 17. 07. 2015, ako aj na základe zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, bol zaviazaný prispievať na výživu detí U. X., nar. XX. XX. XXXX, A. X., nar. XX. XX. XXXX, F. X., nar. XX. XX. XXXX a F. X., nar. XX. XX. XXXX sumou XX,XX € mesačne na každé dieťa zvlášť a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na maloleté nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona sumou vo výške XX% z takto zmeneného životného minima, čo predstavovalo od 01. 07. 2017 sumu vo výške 27,32 €, ktorú mal zasielať vždy do 15. dňa v mesiaci dopredu k rukám ich matky T. X., trvale bytom C., N. XX, v dôsledku čoho za uvedené obdobie na výživnom nezaplatil sumu vo výške X.XXX,XX €,

2) v období od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX v mieste svojho trvalého bydliska v C., ul. A. č. XX a na ďalších miestach, kde sa zdržiaval, si pravidelne neplnil vyživovaciu povinnosť, hoci v zmysle zákona č. XX/XXXX Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov a na základe rozsudku Okresného súdu v Brezne č. k. 8P/69/2017-46 zo dňa 28. 09. 2017, právoplatného dňa 31. 10. 2017 bol povinný prispievať na výživu syna Z. X., nar. XX. XX. XXXX s účinnosťou od XX.XX.XXXX vo výške XX,XX €,

s účinnosťou od XX. XX. XXXX vo výške 27,32 € a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na maloleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona sumou vo výške 30 % z takto zmeneného životného minima mesačne vopred na účet Detského domova S. (v súčasnosti už L. pre deti a rodiny S.), pričom bol zaviazaný uhradiť aj sumu zročného výživného za obdobie od XX. XX. XXXX do XX. XX. XXXX vo výške XXX,XX €, ktoré mal zaplatiť do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, čo však neurobil, v dôsledku čoho za uvedené obdobie nezaplatil na výživnom L. pre deti a rodiny S., Z. XX, K. R., P.: XX XXX XXX, na syna Z. X. sumu vo výške XXX,XX €.

Za to bol obžalovanému podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. § 41 os. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2, 4, 8 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. h), m) Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a), ods. 4 Tr. zák. bol na výkon tohto trestu zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný priamo na hlavnom pojednávaní odvolanie, ktoré odôvodnil sám písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 23.03.2021, ako aj prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 13.04.2021, a to proti výroku o treste.

Najprv poukázal na výrovkovú časť napadnutého rozsudku, s ktorou sa však, pokiaľ ide o uložený trest, nestotožnil. Argumentoval tým, že v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, ktorý mu bol uložený za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), c), ods. 3 Tr. zák., kde bola trestná sadzba od 7 rokov do 15 rokov. Tento je pre neho dostatočným ponaučením do ďalšieho života, počas jeho výkonu bol viackrát zamestnaný, zároveň bol trikrát disciplinárne odmenený a dňa 14.08.2020 bol pre dobré správanie preradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Vyživovaciu povinnosť na deti nahlásil, plní si ju podľa svojich schopností a možností, navyše jeho resocializácia prebieha úspešne, pričom plní program zaobchádzania. Trestné činy zanedbania povinnej výživy páchal približne v rovnakom čase, ako zločin týrania blízkej a zverenej osoby, a preto u neho prichádzalo do úvahy uloženie súhrnného trestu, avšak bolo potrebné zohľadniť už uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov. Na hlavnom pojednávaní sa k obojm prečinom priznal a ich spáchanie oľutoval, súčasne prejavil ochotu platiť výživné na deti a taktiež doplatiť zameškané výživné. Pri prísnejšom z prečinov zanedbania povinnej výživy predstavovala trestná sadzba rozpätie od 1 roka až do 5 rokov, teda išlo o trestné činy menej závažné, a preto uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov postačuje na jeho prevýchovu. Svoj život prehodnotil, chce sa zmeniť, čo sa mu darí, ako to vyplýva aj z jeho hodnotenia ústavom, v ktorom vykonáva trest odňatia slobody. Ak by mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov, musel by byť vo väzení skoro celé desaťročie, čo by bolo neprimerané vzhľadom k jeho kritickému postoju k trestnej činnosti, ako aj ochote napraviť škody, ktoré spôsobil. Zároveň pripojil úradný záznam, z ktorého vyplýva, že sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia v trvaní 2 roky s probačným dohľadom osvedčil, pričom išlo o odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Brezno zo dňa 13.01.2016, sp. zn. 3T/1/2016, ktorým mu bol uložený za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. a), b) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby odvolací súd rozhodol tak, že mu neuloží ďalší trest a bude postačovať trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, ktorý mu už bol uložený v predchádzajúcom trestnom konaní. Prostredníctvom svojho obhajcu zdôraznil, že nepodmienečný úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov by bol vzhľadom na jeho osobu a pomery neprimerane prísny. V ďalšom poukázal na príslušné ustanovenia Trestného zákona upravujúce zásady ukladania trestov, vrátane účelu trestu. Momentálne vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a ako vyplýva z jeho hodnotenia z ústavu, v ktorom uvedený trest vykonáva, pri nástupe nahlásil vyživovaciu povinnosť, a keďže aj pracoval a dosahoval príjem, túto si podľa svojich možností plnil. Okrem toho bolo jeho správanie hodnotené kladne, trikrát bol disciplinárne odmenený a ani raz nebol disciplinárne potrestaný. Trest odňatia slobody, ktorý vykonáva, je na jeho nápravu, ako aj na ochranu spoločnosti, dostatočný.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 322 Tr. por. vo výroku o treste zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, alebo sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol tak, že u neho upustí od potrestania.

Na verejnom zasadnutí prokurátor krajskej prokuratúry považoval napadnutý rozsudok v celom rozsahu za zákonný a správny, a preto navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné.

Naproti tomu obhajca obžalovaného zotrval na dôvodoch uvedených v písomnom odôvodnení odvolania. Zdôraznil, že prevýchova obžalovaného pokročila, o čom svedčí jeho hodnotenie z ústavu na výkon trestu odňatia slobody, navyše vykonáva dlhoročný nepodmienečný trest odňatia slobody za prísnejšiu trestnú činnosť, ktorý možno považovať za dostatočný. Vzhľadom k tomu navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a upustiť od potrestania obžalovaného.

Obžalovaný sa pripojil k návrhu svojho obhajcu, poukázal na všetky okolnosti svedčiace v jeho prospech, ktoré uviedol v podanom odvolaní a žiadal, aby mu nebol uložený iný trest, okrem toho, ktorý vykonáva. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolania obžalovaného zistil, že toto bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku o treste. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, vo vzťahu k tomuto výroku, by prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., čo však zistené nebolo. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného bolo podané dôvodne.

Primárne je nutné konštatovať, že skutkový stav ustálený okresným súdom v napadnutom rozsudku v bodoch 1) a 2), taktiež jeho právna kvalifikácia v bode 1) ako prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b) Tr. zák. (§ 138 písm. b/, j/ Tr. zák.) a v bode 2) ako prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák., t. j. výrok o vine už nadobudol právoplatnosť, keďže obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutkov v bodoch 1) a 2), pričom okresný súd po procesnom postupe podľa § 257 ods. 7 Tr. por. jeho vyhlásenie uznesením prijal a následne vyhlásil odsudzujúci rozsudok.

Preskúmavajúc zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste, dospel krajský súd k inému záveru ako okresný súd, nakoľko trest uložený obžalovanému považoval za neprimeraný, a preto napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu zrušil, pričom následne rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. o treste sám.

Pri úvahách o určení druhu trestu a jeho výmery mal za to, že prvostupňový súd pochybil, keď neaplikoval ust. § 44 Tr. zák. a neupustil u obžalovaného od uloženia ďalšieho trestu, nakoľko predchádzajúci trest, ktorý mu bol uložený, možno považovať za dostatočný na ochranu spoločnosti a jeho nápravu.

Súd prvého stupňa správne zistil, že obžalovanému poľahčovala jedna okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák. (t. j., že sa k spáchaniu trestných činov priznal a úprimne ich oľutoval), zároveň mu priťažovali dve okolnosti podľa § 37 písm. h), m) Tr. zák. (t. j., že spáchal viac trestných činov - dva a už bol za trestný čin odsúdený). Za takejto situácie krajský súd vychádzal z toho, že priťažujúce okolnosti prevažovali nad poľahčujúcimi v pomere 2:1, preto došlo k zvýšeniu dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/3-inu (ust. § 38 ods. 4, 8 Tr. zák.), pričom za najprísnejší zo súdených trestných činov - prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b) Tr. zák. mu po zvýšení trestnej sadzby mohol uložiť trest odňatia slobody na 2 roky a 4 mesiace až 5 rokov. Súčasne zobral do úvahy, okrem pomeru, aj na mieru závažnosti ustálených poľahčujúcich a priťažujúcich okolností podľa ust. § 38 ods. 2 Tr. zák., ktoré boli pomerne významné, či už v prospech alebo v neprospech obžalovaného.

Obžalovaný začal vykonávať trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia (od 14.08.2020 bol preradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia), ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Brezno zo dňa 18.10.2017, sp. zn. 1T/110/2017, právoplatným dňa 20.10.2017 za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), c), ods. 3 písm. d) Tr. zák., dňa 14.03.2018, a teda predpokladaný koniec jeho výkonu pripadá na deň 13.03.2025. Je zrejmé, že u obžalovaného pripadalo do úvahy uloženie ďalšieho trestu s prihliadnutím na ust. § 43 Tr. zák., keďže bol odsúdený za trestné činy, ktoré spáchal pred tým, než bol trest uložený skorším rozsudkom vykonaný.

Pri určení druhu a výmery trestu bolo potrebné prihliadnuť tiež na vyhlásenie viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní, ktoré urobil v tejto trestnej veci, čo je samostatným zákonným dôvodom pre eventuálne mimoriadne zníženie výmery trestu podľa ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam.

V čase rozhodovania druhostupňového súdu tak obžalovanému zostávalo vykonať z uvedeného trestu odňatia slobody ešte približne 3 roky a 9 mesiacov a bolo potrebné zobrať do úvahy aj jeho kritický postoj k trestnej činnosti, taktiež jeho správanie sa a plnenie si povinností počas výkonu trestu odňatia slobody, ktoré nepochybne možno hodnotiť kladne, a ktoré zároveň svedčí o začatí jeho nápravy. Dôležitou bola zároveň skutočnosť, že trestné činy, pre ktoré bol uznaný za vinného v tomto trestnom konaní, boli oproti trestnému činu, za ktorý mu bol uložený vyššie zmienený trest odňatia slobody, menej závažné.

Vzhľadom k týmto skutočnostiam dospel odvolací súd k záveru, že v danom prípade nebolo nevyhnutné na dosiahnutie účelu trestu obžalovanému ukladať ďalší trest odňatia slobody, ani žiadny iný z

alternatívnych druhov trestov, keďže mal za to, že trest uložený obžalovanému, ktorý je uvedený vo výrokovej časti tohto rozsudku, možno považovať za dostatočný na ochranu spoločnosti, ako aj na jeho nápravu a z tohto dôvodu u obžalovaného podľa § 44 Tr. zák. upustil od uloženia ďalšieho trestu. Už pred tým uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v uvedenej výmere v danom prípade zabezpečí dosiahnutie účelu trestu, a zároveň v dostatočnej miere obsahuje prvky represie, ako aj prvky generálnej a individuálnej prevencie, a takýto trest zodpovedá súčasne všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, 4 Tr. zák., ako aj ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov. Uloženie ďalšieho trestu obžalovanému by bolo v tomto prípade, vzhľadom na všetky okolnosti vyznievajúce v jeho prospech, pre neho neprimerane prísne.

Krajský súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého výroku o treste, z vyššie uvedených dôvodov o odvolaní obžalovaného, považujúc ho za dôvodné, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku, a to pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.